

det synes jeg er et Lyspunkt, naar det drejer sig om at naa til en rimelig Forstaelse af, hvad jeg som Minister har været nødt til at gøre i det foreliggende Tilfælde.

Derefter blev den anden Stemmeseddels afgørende for Valget. Den anden Stemmeseddels Gyldighed eller Ugyldighed blev nu det eneste, der i Virkeligheden var at tage Standpunkt til paa det Tidspunkt, da Spørgsmaalet af Klagerne indankedes til Indenrigsministeriet. Jeg maa nu sige, at Spørgsmaalet om en saadan Stemmeseddels Gyldighed, Spørgsmaalet om, hvorvidt det kan være tilladt at klippe et saadant trykt Navn paa en Kandidat ud af en Avis og sætte det paa Stemmeseddelen, overhovedet ikke har foreligget til Drøftelse i Ministeriet, hvorimod en Mængde andre Spørgsmaal af større og mindre Betydning er blevet forelagt Ministeriet baade før Valgenes Begyndelse, og mens Valgene stod paa. Det har vist sig, at Valgloven paa adskillige Punkter indeholder saadanne Uklarheder, at baade almindelige Vælgere og Kommunalbestyrelsesmedlemmer har set sig foranlediget til overfor Ministeriet at rejse Spørgsmaal om, paa hvilken Maade denne eller hin Bestemmelse i Valgloven skulde praktiseres. Der har altsaa været mange Tilfælde, hvor Ministeriet var henvist til at skulle skønne over, hvorvidt den ene eller den anden Fremgangsmaade skulde anvendes. Klagerne har i deres Henvendelse til Ministeriet ubetinget hævdet, at den paa-gældende Stemmeseddels var gyldig. Jeg har naturligvis ikke kunnet undlade overfor mig selv, ligesom ogsaa det ærede Medlem Hr. Christmas Møller nu har peget derpaa, at tage Bestemmelserne i Valglovens § 20i Betragtning. I Valglovens § 20 staar der:

„Ønsker Vælgeren en bestemt af Listens Kandidater valgt, sætter han Krydset udfor denne Kandidats Navn eller skriver, hvis Kandidatnavnene ikke findes opført paa Stemmeseddelen, den paagældende Kandidats Navn i den tomme Rubrik under Listebetegnelsen“. Jeg har været fuldt opmærksom paa denne Bestemmelse i Valglovens § 20. Men Valgloven indeholder ogsaa en anden Bestemmelse om Forholdet, som man ikke maa undlade at tage i Betragtning. I Valglovens § 22 siges det udtrykkeligt, hvilke Forhold der medfører, at en Stemmeseddels skal erklæres ugyldig. Man har anført tre bestemte Grunde for, at en Stemmeseddels skal erklæres ugyldig: „1) naar det ikke med Sikkerhed fremgaar, hvilken Kandidatliste Vælgeren har villet give sin Stemme, 2) naar Beskaffenheden af Stemmeseddelen giver Grund til at antage,

at Stemmeseddelen ikke er en af en Stemmelistefører udleveret og i et Stemmerum mærket Stemmeseddels, 3) naar der paa Stemmeseddelen findes skrevet, tegnet eller paa anden Maade anbragt noget, hvorved det findes forsætligt tilkendegivet, hvem den stemmende er, eller der overhovedet ved en Behandling ud over den af Stemmeafgivningen følgende findes forsætligt af Vælgeren at være givet Stemmeseddelen et Særpræg.“ Der tales i disse tre Punkter ikke noget som helst om, at den af vedkommende Vælger anvendte Fremgangsmaade er ugyldig.

Mit Motiv til nu at indtage det Standpunkt, jeg har indtaget, ikke at ville godkende Valget, hvis Gyldighed ahang af denne ene Stemmeseddels Gyldighed eller Ikke-Gyldighed, har været, for det første at Paaklæbning paa en Stemmeseddels, endogsaa Stempling af en Stemmeseddels, har været anvendt tidligere ved mangfoldige Valg, det har været anvendt ved Valgene for 1908, at Spørgsmaalet overhovedet ikke tidligere har været til Drøftelse i Ministeriet, man har ikke i Ministeriet, hverken i de Cirkulærer eller i de Resolutioner, der er udstedt, paa nogen som helst Maade tangeret dette Spørgsmaal, og det er første Gang siden 1908, at dette Spørgsmaal overhovedet har kunnet komme til at foreligge, idet det i den mellemliggende Tid ikke har været muligt at anvende denne Fremgangsmaade, som har været anvendt ved tidligere Valg. Det er først nu, da det er blevet muligt for Vælgerne ved Afstemningen at fremhæve enkelte Personer, at dette Spørgsmaal kan komme til at foreligge.

Jeg har ikke villet godkende Stemmeseddelen med Aksel Hansens Navn, saaledes som Klagerne har krævet. Det har jeg ikke villet gøre, uagtet Navnet er paatrykt Stemmeseddelen paa særdeles diskret Maade, fordi jeg ved at godkende denne Stemmeseddels vilde have fastslaaet en Praksis, som jeg i og for sig maatte anse for at ligge i den yderste Periferi af Valglovens Ramme, og som det ikke er ønskeligt for nogen at faa indført eller opretholdt. Men jeg har paa den anden Side ikke kunnet se bort fra, at den brugte Fremgangsmaade overhovedet ikke har været omtalt i Ministeriets Afgørelser vedrørende de forskellige valgtekniske Spørgsmaal, der er opstaaet, ligesom jeg ikke har ment at kunne se bort fra, at man ved tidligere Valg ogsaa i Nykøbing F. har paatrykt Stemmesedler Navne. Det var, som jeg allerede har fremhævet, første Gang siden 1908 — da vi fik en ny Valglov, hvorefter vi ikke havde Mulighed for at komme til at beskæftige